

49 - 2016

sztuka i filozofia

■ Uniwersytet Warszawski Instytut Filozofii

■ Wydawnictwo Naukowe Semper®

- **rada redakcyjna** _____
Arnold Berleant, Andrzej Bronk, Alicja Kuczyńska (przewodnicząca),
Jerrold Levinson, Iwona Lorenc, Andrzej Póltawski, Władysław Stróżewski,
Grzegorz Sztabiński, Irena Wojnar, Anna Zeidler-Janiszewska

- **zespół redakcyjny** _____
Ewa D. Bogusz-Bołtuć, Magdalena Borowska, Kamilla Najdek,
Bogna J. Gladden-Obidzińska (sekretarz redakcji, sztuka.wfis@uw.edu.pl),
Piotr Schollenberger (redaktor naczelny), Małgorzata A. Szyszkowska,
Anna Wolińska (z-ca red. naczelnego)

- **adres redakcji** _____
Instytut Filozofii UW, Zakład Estetyki
Krakowskie Przedmieście 3, 00-927 Warszawa
www.sztukaifilozofia.uw.edu.pl

- **redaktorzy prowadzący numeru** _____
Anna Wolińska

- **opracowanie tekstów w języku angielskim** _____
Matthew E. Gladden

- **projekt graficzny** _____
Jan Modzelewski

- **wydawca** _____
Uniwersytet Warszawski, Instytut Filozofii,
Wydawnictwo Naukowe Semper®
ul. Mariensztat 8, 00-302 Warszawa
tel./fax 22 538-92-03
www.semper.pl, e-mail: redakcja@semper.pl

ISSN 1230 – 0330

Nakład 200 egz.

Spis treści

	Rozprawy
Maria Gołębiewska: Foremne i nieforemne – wyzwanie antropologiczne? ..	5
Beata J. Gawryszewska i Maciej Łepkowski: Estetyka nieużytku we współczesnej architekturze krajobrazu miasta	17
Monika Stobiecka: Kamień i dotykalne znaczenia	33
Monika Murawska: <i>Wszechświat, co wciąż się wymienia z moim byciem. Filozofia i nie-filozofia Merleau-Ponty’ego w ujęciu Henri Maldiney’a</i>	43
Paweł Pasięka: Uwarunkowania ewolucyjne percepcji estetycznej krajobrazu	59
Noty o Autorach	78
Informacje dla Autorów	79

Table of Contents

	Articles
Maria Gołębiowska: Form and formlessness – an anthropological challenge?	5
Beata J. Gawryszewska i Maciej Łepkowski: Wasteland aesthetics in contemporary cityscape architecture	17
Monika Stobiecka: Stone and touchable substances	33
Monika Murawska: <i>Steady sheer exchange between the cosmos and our being</i>. Merleau Ponty’s philosophy and non philosophy according to Henri Maldiney	43
Paweł Pasięka: The Evolutionary Factors of Landscape Visual Perception and Aesthetics	59
Contributors	78
Notes for Contributors	79

Noty o autorach

Beata J. Gawryszewska – architekt krajobrazu, absolwentka indywidualnych studiów magisterskich na kierunku architektura krajobrazu w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, w Instytucie Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej Akademii Teologii Katolickiej (dzisiejszy Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego), adiunkt w Katedrze Sztuki Krajobrazu w SGGW. Specjalizuje się w teorii przestrzeni zamieszkiwanych. Zajmuje się problematyką roli nieużytków miejskich w strukturze terenów zamieszkiwanych i w systemie zieleni. Autorka projektów i realizacji przestrzeni publicznych i społecznych z udziałem wspólnot lokalnych, a także licznych publikacji na temat społecznych podstaw gospodarowania przestrzenią i rewitalizacji przestrzeni miejskich.

Maria Gołębiwska – profesor nadzwyczajny w Zespole Filozofii Kultury Instytutu Filozofii i Socjologii PAN; zainteresowania badawcze – filozofia współczesna (fenomenologia, filozofia egzystencji, strukturalizm i poststrukturalizm), nowożytne źródła filozofii współczesnej, zagadnienia teoriopoznawcze, językoznawcze i aksjologiczne; obecnie zajmuje się szczegółowo zagadnieniami receptywności i performatywności, rozpatrywanymi z odwołaniem do fenomenologii. Wybrane publikacje: *Między wątpieniem a pewnością. O związkach języka i racjonalności w filozofii poststrukturalizmu*, Universitas, Kraków 2003; 2) *Demontaż atrakcji. O estetyce audiowizualności, słowo/obraz terytoria*, Gdańsk 2003; 3) *Rzeczywistość i przedstawienie. O tezach filozoficznych Karola Irzykowskiego*, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2006; 4) *Wiedza egzystencjalna. O trzech koncepcjach poznania w filozofii egzystencji*, Fundacja Aletheia, Warszawa 2008; 5) *L'homme démocratique. Perspectives de recherche*, red. Maria Gołębiwska, Andrzej Leder, Paul Zawadzki, Peter Lang Edition, Frankfurt am Main 2014.

Maciej Łepkowski – doktorant w Katedrze Sztuki Krajobrazu (WOBiAK, SGGW), magister filozofii (UW), absolwent studiów podyplomowych „Przestrzeń publiczna/sztuka/demokracja. Relacje i możliwości” na Uniwersytecie Humanistycznym SWPS. Współtwórca wydarzeń i projektów na pograniczu sztuki i animacji kultury. Członek zarządu Fundacji Pracownia Dóbr Wspólnych oraz kolektywu artystycznego Parque-no. Paweł Pasięka – adiunkt w Zakładzie Filozofii SGGW w Warszawie. Głównym przedmiotem badań jest relacja człowiek-natura, ze szczególnym uwzględnieniem uzasadnienia zobowiązań etycznych wobec zwierząt. Publikuje w: „Filo-sofij”, „Dialogue and Universalism”, „Sztuce i Filozofii”.

Monika Murawska – absolwentka filozofii i historii sztuki na Uniwersytecie Warszawskim. Pracuje jako adiunkt w Zakładzie Teorii i Krytyki Sztuki Wydziału Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Jest trzykrotną stypendystką Rządu Francuskiego i tłumaczką tekstów z języka francuskiego; autorka książek: *Problem innego* (2005), *Filozofowanie z zamkniętymi oczami* (2011) i *Jean Renoir. Malarz kadrów* (2012).

Monika Stobiecka – historyczka sztuki i archeolożka, laureatka „Diamentowego Grantu” MNiSW, doktorantka na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie uczestniczy w eksperymentalnym programie „Na styku kultury i natury” i bada status artefaktów w muzeum. Współpracowała z Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Galerią Foksal i Muzeum Narodowym w Warszawie. Obecnie przygotowuje wystawę o stylu zakopiańskim w Muzeum Architektury we Wrocławiu. Stypendystka Fundacji z Brzezia Lanckorońskich.

Informacje dla autorów

P.T. Autorów *Sztuki i Filozofii* informujemy o zasadach, których będziemy przestrzegać w naszym piśmie:

1. Objętość przysyłanych artykułów nie powinna przekraczać 22 stron znormalizowanego maszynopisu, tj. 1800 znaków na stronie, recenzji zaś – 8 stron.
2. Przypisy powinny być umieszczone na dole strony i mieć formę przyjętą w ostatnich tomach pisma z pełnym tytułem, nazwiskiem tłumacza, redaktora tomu bądź pracy zbiorowej, nazwą wydawnictwa, datą i miejscem wydania (np. J. Derrida, *Głos i fenomen*, przeł. B. Banasiak, Wydawnictwo KR, Warszawa 1997, s. 133). Jeżeli w tekście pojawia się motto, to powinno być ono również opatrzone przypisem bibliograficznym.
3. Materiały powinny być przysyłane w 2 egzemplarzach wraz z dyskietką lub w formie elektronicznej (preferowane formaty: MS Word 6, Open Office) na adres: sztuka.wfis@uw.edu.pl.
4. Autorów prosimy o dołączenie krótkiej noty (zawierającej stopień lub tytuł naukowy oraz aktualne miejsce pracy) wraz z dokładnym adresem korespondencyjnym (również elektronicznym).
5. Prosimy także o dołączanie streszczenia w języku polskim i angielskim o objętości do pół strony (ok. 150-200 słów) oraz słów kluczowych.
6. Redakcja SziF zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów i niewielkich zmian w tekście.
7. Materiałów niezamówionych Redakcja nie zwraca.

Notes for Contributors

We inform all prospective contributors to „Art and Philosophy” (*Sztuka i Filozofia*) about our preferences concerning texts submitted for publication:

1. Articles submitted should not exceed 22 pages of normal typescript e.g. 1800 characters per page. Reviews should be no more than 8 pages long.
2. All notes in the article should be footnotes in accordance with the style used in the last volumes of *Sztuka i Filozofia*. Additional texts such as mottos should also be accompanied by footnote with all bibliographical data. Examples of footnotes: B. Wallraff, *Word Court: Wherein Verbal Virtue Is Rewarded, Crimes against the Language Are Punished, and Poetic Justice Is Done*, Harcourt, New York 2000, p. 34.
3. Authors are advised to submit two printed copies and a computer disc when sending by post or an electronic version (formatted most preferably in MS Word, or Open Office) to: sztuka.wfis@uw.edu.pl.
4. We remind authors to enclose information about their current academic affiliation and position, including postal address, email address and telephone number.
5. A short summary (up to 200 words) and keywords should also be provided.
6. *Sztuka i Filozofia* reserves the rights to make additional changes in texts submitted when necessary.
7. Materials sent will not be returned.